

มาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง

การติดตามและประเมินผล
ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
(Zoning by Agri-Map)

(SOP – CP1_008_003 – Rev.00)

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
กันยายน 2568

คำนำ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง แนวทางการจัดการฐานข้อมูลภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ใช้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรกรรมจากการปลูกหรือมีกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ศักยภาพต่ำ (เหมาะสมเล็กน้อย: S3 และไม่เหมาะสม: N) โดยจากฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) พื้นที่ศักยภาพต่ำที่ไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการผลิตมีหลายล้านไร่ อันเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตในการจัดการพื้นที่และไม่คุ้มค่าในการผลิตของเกษตรกร คู่มือการดำเนินงานโครงการฯ จึงเป็นแนวทางปฏิบัติสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดินที่ได้รับผิดชอบงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินและสถานีพัฒนาที่ดิน เนื่องจากโครงการ Zoning by Agri-Map ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การจัดการฐานข้อมูล การปฏิบัติงานในพื้นที่ และการติดตามและประเมินผล กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินจึงได้มีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานรวมทั้งหมด 3 เล่ม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในขั้นตอนต่าง ๆ ให้ได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

มาตรฐานการปฏิบัติงานเล่มนี้ใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งอธิบายขั้นตอนและวิธีการติดตามและประเมินผล เช่น การกำหนดเป้าหมายและจัดเก็บข้อมูล การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด ได้แก่ การเก็บตัวอย่างดิน การเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประเมินผลการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตลอดจนประเมินผลกระทบและประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่ได้จัดสรรไปในพื้นที่เกษตรกรรมต่าง ๆ โดยใช้แนวทางในการดำเนินงานตามหลักวิชาการ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ซึ่งโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ได้ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผ่านการใช้เทคโนโลยีแผนที่ดิจิทัล (Agri-Map) ที่สามารถจัดแบ่งพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่และผลผลิตที่เหมาะสมที่สุด โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีที่การปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่เหมาะสมให้แก่พื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายกันได้ต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่านในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถยกระดับมาตรฐานการทำงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์และพันธกิจของกรมพัฒนาที่ดินต่อไป

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
กันยายน 2568

สารบัญ

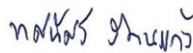
เรื่อง	หน้า
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขต	1
3. คำจำกัดความ	1
4. หน้าที่ความรับผิดชอบ	1
5. กรอบแนวคิดการออกแบบกระบวนการ	3
6. ข้อกำหนดที่สำคัญ	4
7. ผังกระบวนการ	5
8. ขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน	6
9. การควบคุมบันทึก	15
10. การบริหารสารสนเทศ	15
11. สมรรถนะบุคลากร	16
12. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	19
13. ระบบติดตามประเมินผล	19
14. ภาคผนวก	20
- ภาคผนวก ก เอกสารวิธีการปฏิบัติงาน Work Instruction (WI)	20
- ภาคผนวก ข คู่มือที่เกี่ยวข้อง	35
- ภาคผนวก ค เอกสารหรือแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง	40

มาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การติดตามและประเมินผล
ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)
(SOP – – CP1_008_003 – Rev.00)

จัดทำโดย

ลายมือชื่อผู้จัดทำ
(นางสาววรรณช อิงค์โรจน์ฤทธิ์)
เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

(นายทศน์ศว์ รัตนแก้ว)
ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจการใช้ที่ดินด้วยเทคโนโลยีระยะไกล

2 กันยายน 2568

รายละเอียดการแก้ไขเอกสาร

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	รายละเอียด
10 กันยายน 2568	00	ออกเอกสารครั้งแรก

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการติดตามและประเมินผลภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 เพื่อให้กรมพัฒนาที่ดินมีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน และเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่เป้าหมายของโครงการฯ

2. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนแนวทางในการปฏิบัติงานในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ฯ จากการศึกษา ค้นคว้า งานวิชาการหรืองานวิจัยและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ได้มีการศึกษาเทคนิค หรือวิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ซึ่งกระบวนการติดตามและประเมินผลมีการดำเนินงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการตั้งแต่เริ่มดำเนินการและหลังดำเนินการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 และ N) ประเมินผลสำเร็จหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และนำผลลัพธ์ไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนในอนาคต

3. คำจำกัดความ

3.1 Agri-Map เป็นระบบข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศที่แสดงข้อมูลความเหมาะสมของพื้นที่ในการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ ช่วยให้เกษตรกรสามารถเลือกชนิดพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเองได้ ช่วยในการบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรอื่น ๆ ในพื้นที่เกษตรกรรม ช่วยให้ภาครัฐสามารถกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์มีประสิทธิภาพ ตรงตามศักยภาพของที่ดินและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยใช้ Agri-Map เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) ไปสู่กิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3.3 พื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสม หมายถึง พื้นที่ทำการผลิตสินค้าเกษตรและได้ผลผลิต ผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เนื่องจากที่ดินมีข้อจำกัดที่ไม่เหมาะสมต่อความต้องการของพืชชนิดนั้น เช่น น้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต ดินต้นส่งผลให้ระบบรากพืชไม่สามารถหาอาหารได้และดินปัญหาต่าง ๆ เช่น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม เป็นต้น ในทางปฏิบัติหากเกษตรกรสามารถแก้ไขข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืชได้จะสามารถทำการเกษตรได้ผลผลิตที่สูงขึ้นได้ เช่น มีการบริหารจัดการน้ำ การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน การทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น แต่บางพื้นที่จำเป็นต้องมีการลงทุนสูง ซึ่งอาจไม่คุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดเหล่านี้วิธีการหนึ่งที่เหมาะสมและลงทุนต่ำในการแก้ปัญหา คือการปรับเปลี่ยนชนิดพืชหรือทำการเกษตรอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่

สำหรับพื้นที่ดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม หมายถึงรวมถึง พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) และพื้นที่การผลิตที่มีผลตอบแทนต่ำ หรือพื้นที่ตามความเห็นของคณะกรรมการในพื้นที่ (สำหรับกรณีบางพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่อยู่ในพื้นที่เหมาะสมทางกายภาพ ให้คณะกรรมการในพื้นที่ตรวจสอบระดับความเหมาะสมของที่ดินทางกายภาพอีกครั้ง หากพบว่าอยู่ในระดับไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนได้)

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.1 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (กนผ.)

4.1.1 คณะทำงานจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

มีบทบาทหน้าที่ พิจารณามาตรฐานการปฏิบัติงานของนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ให้เป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA หมวด 6 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด ทบทวน พิจารณา และจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินงานมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สมบูรณ์เป็นไปตามแผนและกรอบระยะเวลา

4.1.2 กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

มีบทบาทหน้าที่ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ วิจัยข้อมูลสภาพการใช้ที่ดิน ประยุกต์ใช้ข้อมูลระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน นำเข้าข้อมูลด้านสภาพการใช้ที่ดิน พื้นที่ความเหมาะสมการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ตลอดจนพืชทางเลือกอื่น ๆ เข้าสู่ระบบ Agri-Map Online/Mobile และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามแผนและกรอบระยะเวลา

4.1.3 กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน

มีบทบาทหน้าที่ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ วิจัยข้อมูลด้านกายภาพ ภาวะเศรษฐกิจสังคม สภาพการใช้ที่ดิน นโยบาย และข้อกฎหมาย เพื่อวางแผนและกำหนดเขตการใช้ที่ดิน พื้นที่ความเหมาะสมการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ตลอดจนพืชทางเลือกอื่น ๆ ติดต่อดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ จัดทำข้อเสนอโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ให้สามารถขับเคลื่อนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนและกรอบระยะเวลา

4.1.4 กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร

มีบทบาทหน้าที่ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจ สังคม ตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร ปัญหาและทัศนคติของชุมชนหรือเกษตรกร จัดทำแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถามข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้หน่วยงานระดับพื้นที่สามารถเก็บแบบสอบถามได้ถูกต้อง ตรงกับความต้องการของการติดตามและประเมินผลภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.2 กองแผนงาน (กผง.)

4.2.1 กลุ่มแผนงาน

มีบทบาทหน้าที่ จัดทำข้อเสนอโครงการและงบประมาณของโครงการฯ ร่วมกับกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน จัดทำแผนเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการฯ รวบรวมคำขอการจัดสรรงบประมาณ เสนอกรมฯ เพื่ออนุมัติงบประมาณ ตลอดจนแจ้งเป้าหมายให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการตามแผนและงบประมาณที่ได้รับ

4.2.2 กลุ่มติดตามและประเมินผล

มีบทบาทหน้าที่ ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและงบประมาณที่จัดสรรตามสำนักงบประมาณอนุมัติ

4.3 ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)

4.3.1 กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

มีบทบาทหน้าที่ จัดวางฐานข้อมูล Agri-Map จากกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน เข้าสู่ระบบเครือข่ายเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน

4.3.2 กลุ่มระบบภูมิสารสนเทศ

มีบทบาทหน้าที่ ศึกษา และพัฒนา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขระบบการบันทึกข้อมูลเกษตรกร และวงรอบขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.4 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.)

4.4.1 คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1

มีบทบาทหน้าที่พิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาการของรายงานระดับพื้นที่ ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.4.2 กลุ่มวิเคราะห์ดิน

มีบทบาทหน้าที่ วิเคราะห์ และตรวจสอบคุณสมบัติทางกายภาพดิน สมบัติทางเคมีของดิน เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.4.3 กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน

มีบทบาทหน้าที่ วิเคราะห์ความหลากหลายของพืชและสัตว์ ในพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.4.4 กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

มีบทบาทหน้าที่ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลดิน ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม พร้อมจัดทำรายงานระดับพื้นที่ ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

4.5 สถานีพัฒนาที่ดิน (สพด.)

4.5.1 นักวิชาการเกษตร/เจ้าพนักงานการเกษตร

มีบทบาทหน้าที่ จัดเก็บตัวอย่างดิน ก่อนและหลังดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลดินและข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม พร้อมจัดทำรายงาน ร่วมกับกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข.

5. กรอบแนวคิดการออกแบบกระบวนการ

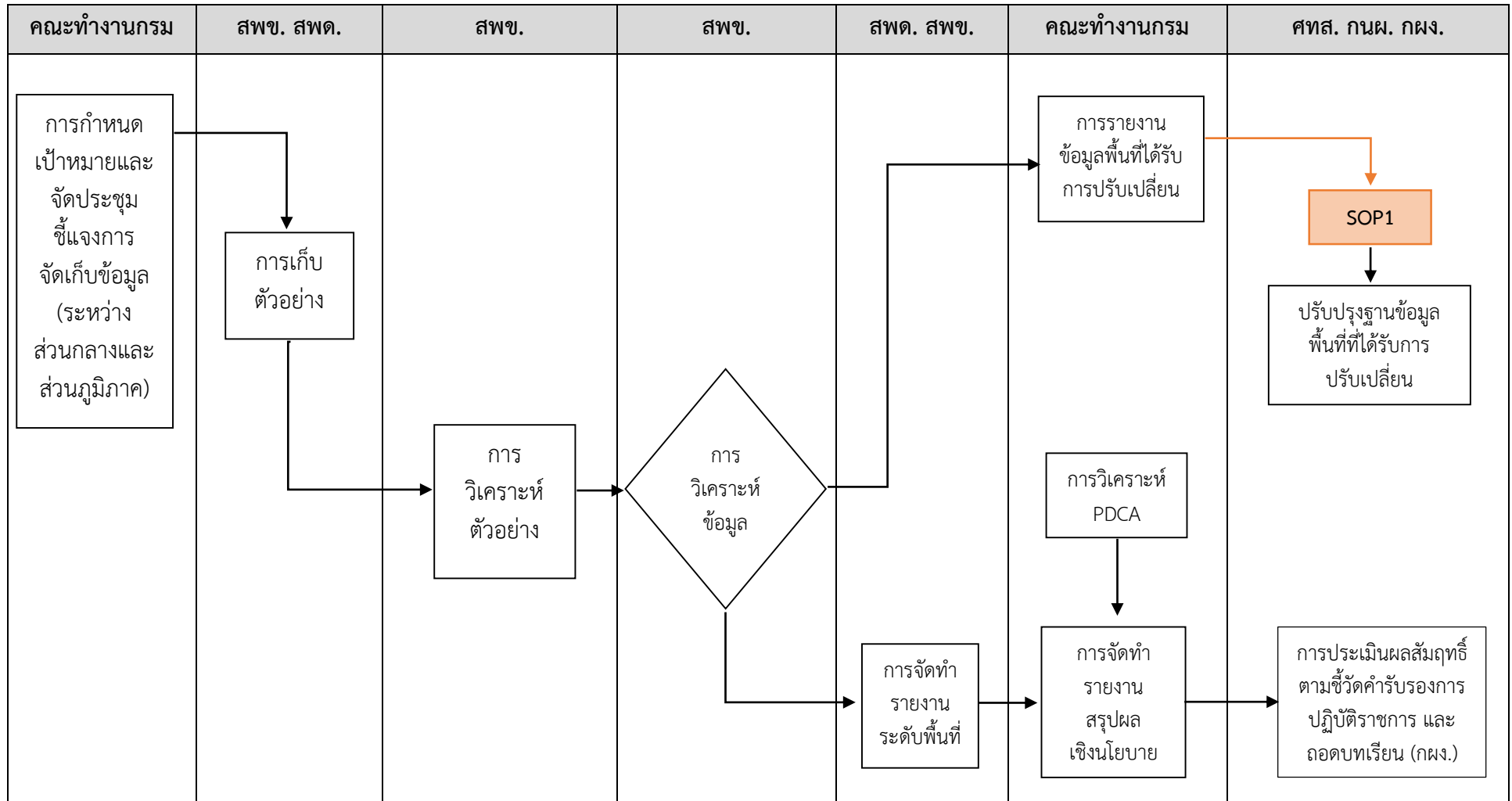
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579): มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาภาคเกษตรให้มีความมั่นคง แข่งขันได้ และยั่งยืน โดย Agri-Map มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร การลดต้นทุนการผลิต และการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร - แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570): มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต - แผนปฏิบัติการราชการของกรมพัฒนาที่ดิน 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570): มุ่งเน้นการใช้แผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
ความต้องการ/คาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีคู่มือแนวทางในการปฏิบัติงานที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฯ สามารถปฏิบัติงานภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรสูงสุด
ข้อกำหนดด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	เป็นไปตามพระราชบัญญัติกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551
ประเด็นด้านประสิทธิภาพที่ต้องเร่งปรับปรุง	เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตรงตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลา ไม่ขัดต่อระเบียบและข้อกฎหมาย

6. ข้อกำหนดที่สำคัญ

ข้อกำหนดที่สำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจและสามารถเก็บแบบสอบถามได้ตรงกับความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	ร้อยละของเจ้าหน้าที่มีความเข้าใจและสามารถเก็บแบบสอบถามได้ ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	ร้อยละ 80
เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ คำนึงกับงบประมาณที่ได้รับ	พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม S3 และ N ของแต่ละ สพด. ลดลง	ร้อยละ 80
ได้เกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	จำนวนของเกษตรกรต้นแบบ สพข. ละ 1 ราย	ปีละ 12 ราย

7. ผังกระบวนการ

7.3 การติดตามและประเมินผล

8. ขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
1. การจัดประชุมชี้แจง การติดตามและ ประเมินโครงการฯ	คณะทำงานฯ ดำเนินการจัดประชุม ชี้แจงความเข้าใจการปฏิบัติงานใน ปีดำเนินการ ระหว่างส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค พร้อมการปฏิบัติงาน ของ SOP1 และ SOP2	คณะทำงาน กรม	เดือนตุลาคม หรือ ตามแผน ปฏิบัติงาน			
2. การเก็บข้อมูล	2.1 การจัดประชุมชี้แจงเพื่อการ กำหนดพื้นที่เป้าหมาย การจัดเก็บ ข้อมูล และการใช้แบบบันทึกการ จัดเก็บข้อมูล	กณผ./ สพข./ สพด.	เดือนตุลาคม หรือ ตามแผน ปฏิบัติงาน	1. มีการชี้แจงและทำความเข้าใจ แบบบันทึกการจัดเก็บตัวอย่าง ดินและแบบสอบถามข้อมูล เศรษฐกิจและสังคมระหว่าง หน่วยงานส่วนกลางและส่วน ภูมิภาค 2. มีการถ่ายทอดเทคนิคการเก็บ ข้อมูลตัวชี้วัด		
	2.2 การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย การเก็บข้อมูลสมบัติดิน ข้อมูล เศรษฐกิจและสังคม และข้อมูลเพื่อ ถอดบทเรียนและหาแนวปฏิบัติที่ดี สู่การขยายผล ทำการคัดเลือก แปลงเก็บข้อมูลสมบัติดินอย่างน้อย ร้อยละ 30 ของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการฯ ในแต่ละ สพด. ตาม เกณฑ์การคัดเลือกแปลงเก็บข้อมูล และกำหนดพื้นที่เป้าหมายการ	สพข./ สพด.	ตุลาคม- พฤศจิกายน	1. ใช้เกณฑ์การกำหนดพื้นที่ แปลงเก็บข้อมูล 2. ฐานข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการของกลุ่มนโยบายและ วางแผนการใช้ที่ดิน ซึ่ง สพด. บันทึกข้อมูลรายงานเข้ามา		

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	สำรวจผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เดิมปลูกข้าวแล้วเปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสานเป็นลำดับแรก และเป็นไปตามมติที่ประชุม ข้อ 1 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกษตรกรในปีงบประมาณปัจจุบัน ปีงบประมาณย้อนหลัง 2 ปี และปีงบประมาณย้อนหลัง 5 ปี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ของเกษตรกรทั้งหมดในแต่ละปีที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเป็นข้อมูลเกษตรกรที่สพด. รายงานให้กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กนผ.					
	2.3 การเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด 2.3.1 การเก็บตัวอย่างดิน 1) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการจัดเก็บตัวอย่างดิน โดย สพด. และ สพข. 2) การเก็บตัวอย่างดินทำการเก็บก่อนทำการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้เก็บจากพื้นที่	ผู้รับผิดชอบหลัก: สพด. ผู้รับผิดชอบรอง: กนผ.	1. การเก็บข้อมูลดินและข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมก่อนเริ่มโครงการฯ ให้ดำเนินการเก็บข้อมูลของ	1. การเก็บข้อมูลดินตามวิธีการของกลุ่มมาตรฐานและพัฒนาระบบการวิเคราะห์ดิน (สวด.) และใช้แบบบันทึกการจัดเก็บตัวอย่างดิน 2. การเก็บข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมใช้แบบสอบถามข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม	1. แบบบันทึกการจัดเก็บตัวอย่างดิน 2. แบบสอบถามข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม (WI การติดตามและ	1. คู่มือการพัฒนาที่ดินสำหรับหมอดินอาสาและเกษตรกร (หน้า 96) 2. คู่มือการตรวจราชการตามคำ

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	เกษตรในโครงการฯ ของเกษตรกร อย่างน้อยร้อยละ 30 ของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ ภายในเดือน พฤศจิกายน -ธันวาคม หรือตาม แผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน และ หลังปรับเปลี่ยนภายในเดือน เมษายน หรือตามแผนปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน สำหรับการเก็บ ข้อมูลดินหลังปรับเปลี่ยนของแปลง เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ใน ปีงบประมาณย้อนหลัง 2 ปี และ ปีงบประมาณย้อนหลัง 5 ปี ให้ ดำเนินการภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2.3.2 การจัดเก็บ ข้อมูล เศรษฐกิจและสังคม 1) การเก็บ ข้อมูล ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและ สังคม ให้เก็บในพื้นที่เดียวกับพื้นที่ ที่เก็บตัวอย่างดินของเกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการฯ ให้สัมภาษณ์ เกษตรกรเจ้าของแปลงพื้นที่เก็บ ตัวอย่างดิน และ สัมภาษณ์ เกษตรกรแปลงพื้นที่อื่นใน โครงการฯ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้กลุ่ม		เกษตรกรที่ เข้าร่วม โครงการใน ปีงบประมาณ ปัจจุบัน ภายในเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม 2. การเก็บ ข้อมูลดินและ ข้อมูล เศรษฐกิจและ สังคมหลังเข้า ร่วมโครงการฯ ดำเนินการดังนี้ 2.1 ข้อมูล ดิน เศรษฐกิจ และสังคมของ เกษตรกรที่ เข้าร่วม โครงการใน ปีงบประมาณ ปัจจุบัน	3. การเก็บข้อมูลควรเป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูล ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูล เศรษฐกิจและสังคม 4. ติดตามคุณภาพการเก็บข้อมูล ตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง	ประเมิน ผลตอบแทน ทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรที่ เข้าร่วม โครงการ ปรับเปลี่ยนใน พื้นที่ไม่ เหมาะสม (WI - CPI_008_003 - Rev.00) หน้า ที่ 2)	รับรองการปฏิบัติ ราชการระดับ หน่วยงาน (Internal Performance Agreement: IPA) 3. แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรที่เข้า ร่วมโครงการ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ ไม่เหมาะสม

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	ตัวอย่างครบจำนวนตามการสำรวจที่ระดับความเชื่อมั่น 90% โดยใช้แบบสอบถามผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม ของกลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร กนผ. ดำเนินการโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข. ร่วมกับ สพด. 2) การเก็บข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ทำการเก็บข้อมูลก่อนทำการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ภายในเดือนพฤศจิกายน -ธันวาคม หรือตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน และหลังปรับเปลี่ยนในไตรมาสที่ 3 ดำเนินการภายในเดือนเมษายน หรือตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน และการเก็บข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม หลังปรับเปลี่ยน 2 ปี และ 5 ปี ภายในเดือนกุมภาพันธ์ หรือตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน		ภายในเดือนเมษายน 2.2 ข้อมูลดิน เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรตามข้อที่ 2.1 หลังปรับเปลี่ยนไปแล้ว 2 ปี และ 5 ปี และ/หรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณย้อนหลัง 2 ปี และ/หรือ 5 ปี ตามแผนปฏิบัติงานของกรมฯ และงบประมาณของกรมฯ ภายในเดือนกุมภาพันธ์			

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
3. การวิเคราะห์ข้อมูล	3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลดิน ดำเนินการภายในวันที่ 10 พฤษภาคม ได้แก่ 3.1.1 ด้านกายภาพ ได้แก่ ความหนาแน่นดิน และความชื้นดิน โดยส่งห้องปฏิบัติการ กลุ่มวิเคราะห์ดิน สพข. 3.1.2 ด้านเคมี ได้แก่ ความเป็นกรดเป็นด่าง N P K โดยใช้ LDD test kits ดำเนินการโดย สพด. ค่าการนำไฟฟ้า ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ดำเนินการโดยกลุ่มวิเคราะห์ดิน สพข. 3.1.3 ด้านชีวภาพ ได้แก่ ความหลากหลายของพืชและสัตว์ ตามคู่มือของ กทช. กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการโดยกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สพข. 3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการภายใน 10 พฤษภาคม ได้แก่ 3.2.1 ด้านเศรษฐกิจ ทำการวิเคราะห์ทางสถิติและอภิปรายผล ได้แก่	สปข.	10 พฤษภาคม	1. ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.. 2567 2. ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดิน พ.ศ. 2563 3. ปฏิบัติตามคู่มือของ กทช. 4. ปฏิบัติตามคู่มือคู่มือการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม	1. แบบรายงานผลวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของดิน 2. แบบรายงานผลวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดิน 3. แบบรายงานผลวิเคราะห์ความหลากหลายทางชีวภาพ 4. แบบรายงานผลวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจและสังคม	1. คู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2567 2. คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการวิเคราะห์ตรวจสอบดินทางเคมี กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2553 3. คู่มือขั้นตอนและวิธีการเก็บตัวอย่างดินในการสำรวจและศึกษากิจกรรมความหลากหลายทางชีวภาพของดินภายใต้โครงการ LDN กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2567

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การถือครองที่ดิน ต้นทุนและผลตอบแทน รายได้ หนี้สิน การคำนวณอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ในการผลิตพืชเดิมและพืชปรับเปลี่ยน 2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ 3.2.2 ด้านสังคม 1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพด้านการเงิน ทักษะ และความพึงพอใจต่อโครงการฯ 2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ					4. วิธีการปฏิบัติงาน (WI) เรื่องการติดตามและประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม Rev.00
4. การวิเคราะห์ผลและจัดทำรายงานระดับพื้นที่	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลดินและข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม พร้อมจัดทำรายงาน โดย สพด.และกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข. ตามคู่มือการจัดทำรายงานของโครงการฯ จากนั้นส่งให้	สพด. สพข. กนผ.	20 มิถุนายน	1. ใช้คู่มือวิทยานิพนธ์สายวิทยาศาสตร์สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553	แบบฟอร์มรายงานโครงการฯ	คู่มือวิทยานิพนธ์สายวิทยาศาสตร์สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1 สพข. เพื่อพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาการ ภายในวันที่ 20 มิถุนายน			2. ให้คณะกรรมการวิชาการ คณะที่ 1 สพข. ควบคุมดูแลการวิเคราะห์ผลและจัดทำรายงาน 3. ให้ สพข. ประสานงาน กนผ. ให้คำแนะนำการวิเคราะห์และจัดทำรายงานอย่างต่อเนื่อง		พ.ศ. 2553
5. การจัดส่งข้อมูลและรายงาน	1. จัดส่งข้อมูลและรายงานให้คณะทำงานระดับกรมฯ โดยส่งผ่าน Google Drive ข้อมูลประกอบด้วย 1.1 ฐานข้อมูลวงรอบพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนในรูปแบบ shapefile 1.2 ชุดข้อมูลสมบัติดิน การบันทึกข้อมูลข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบไฟล์ Excel 1.3 รายงานโครงการ Zoning by Agri-Map ของแต่ละ สพด. ในรูปแบบไฟล์ pdf 1.4 แบบฟอร์ม metadata 2. ส่งบันทึกข้อความ แจ้งขอส่งข้อมูลและรายงาน ผ่านระบบ e-Saraban	สพข. ศทส. กนผ.	30 มิถุนายน	ให้ส่งบันทึกข้อความขอส่งข้อมูลและรายงาน เป็นลายลักษณ์อักษรถึงคณะทำงานระดับกรมฯ ผ่านระบบ e-Saraban	แบบฟอร์มการปรับปรุงฐานข้อมูล (Metadata)	

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
6. การตรวจรายงาน	6.1 คณะทำงานระดับกรมฯ ตรวจสอบคุณภาพของรายงาน หากมีการแก้ไขทำการส่งกลับให้ สพข. เพื่อแก้ไข 6.2 เมื่อรายงานผ่านการพิจารณา หรือมีการแก้ไขส่งกลับมาที่กรมฯ คณะทำงานกรมฯ จะทำการเสนอ กรมฯ ทราบต่อไป ภายในวันที่ 10 สิงหาคม	คณะทำงาน กรมฯ	20 กรกฎาคม 10 สิงหาคม	มติที่ประชุม และใช้คู่มือ วิทยานิพนธ์ สายวิทยาศาสตร์ สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553		คู่มือวิทยานิพนธ์ สายวิทยาศาสตร์ สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2553
7. การจัดทำรายงานสรุปผลเป็นภาพรวมระดับกรม เพื่อรายงานผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัด คำรับรองการปฏิบัติราชการ และประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้กับกรมฯ และกระทรวงฯ	7.1 รายงานข้อมูลและฐานข้อมูล (shapefile) เชิงพื้นที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ให้แก่คณะทำงานเพื่อส่งให้ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กนผ. ปรับปรุงในฐานข้อมูลการใช้ที่ดิน ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ 7.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดย กผง. และ กพร. ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ 7.3 การจัดทำรายงานสรุปผลเชิงนโยบาย โดย กผง. ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ	คณะทำงาน กรมฯ	20 สิงหาคม	1. ใช้แบบฟอร์มการปรับปรุงฐานข้อมูล (Metadata) 2. ใช้คู่มือการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ 3. ใช้คู่มือการจัดทำรายงานสรุปผลเชิงนโยบาย 4. วิเคราะห์โดยใช้หลักการ PDCA		1. คู่มือการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ 2. คู่มือการตรวจราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน (Internal Performance Agreement: IPA)

ขั้นตอน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	วิธีการควบคุมคุณภาพ	บันทึก	เอกสารอ้างอิง
	7.4 การปรับปรุงกระบวนการวิเคราะห์ PDCA ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ					
8. การถอดบทเรียน โดยคณะทำงาน Zoning by Agri Map	8.1 คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในโครงการฯ Zoning by Agri-Map สพข. ละ 1 แห่ง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (key success factors) ตามคู่มือการประกวดเกษตรกรต้นแบบของโครงการ Zoning by Agri-Map โดย สพข. 8.2 ดำเนินการถอดบทเรียนโดยคณะทำงาน Zoning by Agri-Map (เจ้าหน้าที่ สพด. สพข. กสศ. กนผ. กวจ. และ กผง.) ในพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือก 7.3 จัดทำรายงานแนวทางการปฏิบัติที่ดี ของ สพข.ทั้ง 12 เขต และเสนอกรมฯ เพื่อทำการขยายผล	กนผ. สพข.	20 กันยายน	1. ใช้คู่มือการประกวดเกษตรกรต้นแบบของโครงการ Zoning by Agri-Map 2. ใช้กระบวนการถอดบทเรียนตามคณะทำงานถอดบทเรียนกรมพัฒนาที่ดิน	รายงาน แนวทางการ ปฏิบัติที่ดี โครงการ Zoning by Agri-Map	คู่มือการ ประกวด เกษตรกร ต้นแบบของ โครงการ Zoning by Agri-Map

9. การควบคุมบันทึก

บันทึก	เก็บไว้ที่หน่วยงาน (เก็บไว้เพื่อใช้ทำงานใน สำนักงาน)	เก็บไว้อ้างอิง (ใส่ถังหรือใส่ตู้เก็บเอกสาร)
1. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์ม ผล ความก้าวหน้าการดำเนินงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิต ในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ของ กนผ.	1 ปี	10 ปี
2. แบบบันทึกการจัดเก็บตัวอย่างดิน	1 ปี	10 ปี
3. แบบสอบถามข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม	1 ปี	10 ปี
4. แบบรายงานผลวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของ ดิน และสมบัติทางเคมีของดิน	1 ปี	10 ปี
5. แบบรายงานผลวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจและสังคม	1 ปี	10 ปี
6. รายงานแนวทางการปฏิบัติที่ดี โครงการ Zoning by Agri-Map	1 ปี	10 ปี

10. การบริหารสารสนเทศ

รายการสารสนเทศที่จำเป็น	รูปแบบ	ระยะเวลา/ความถี่
1. ข้อมูลพื้นที่ศักยภาพของการ เพาะปลูกพืชตามชั้นความเหมาะสม ต่าง ๆ	ดิจิทัล	ทุกปี (ตามชนิดพืชที่ได้รับงบฯ)
2. ข้อมูลพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน	ดิจิทัล	ทุกปี (ตามข้อมูลที่ สพด. เข้า ดำเนินการ)

11. สมรรถนะบุคลากร

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สมรรถนะที่จำเป็น	การฝึกอบรม/พัฒนาที่จำเป็น
1. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน 1.1 ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	สั่งการ และกำกับดูแลให้บุคลากรใน กนผ. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตาม กฎหมาย กฎระเบียบของ กรมพัฒนาที่ดิน	
1.2 คณะทำงานจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติงานกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	
1.3 นักวิชาการเกษตร กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน	จัดทำข้อมูลและแผนที่สภาพการใช้ที่ดินตามขั้นตอนวิธีการให้ได้มาตรฐานที่กำหนด สามารถใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ประยุกต์ ใช้ข้อมูลระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน นำเข้าข้อมูลด้านสภาพการใช้ที่ดิน พื้นที่ความเหมาะสมการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ตลอดจนพืชทางเลือกอื่น ๆ เข้าสู่ระบบ Agri-Map Online/Mobile และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตามแผนและกรอบระยะเวลา	- การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สำหรับการจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน - เครื่องมือสำหรับการสำรวจสภาพการใช้ที่ดิน การปรับปรุงระบบ Agri-Map
1.4 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มนโยบายและวางแผนใช้ที่ดิน	วางแผนและกำหนดเขตการใช้ที่ดิน พื้นที่ความเหมาะสมการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ ประสานงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ จัดทำข้อเสนอโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ให้สามารถขับเคลื่อนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนและกรอบระยะเวลา	

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สมรรถนะที่จำเป็น	การฝึกอบรม/พัฒนาที่จำเป็น
1.5 นักวิชาการเกษตร กลุ่มนโยบายและวางแผนใช้ที่ดิน	สามารถประเมินความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจตามการประเมินคุณภาพที่ดินในหลักการ FAO และใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ จัดทำแผนที่พื้นที่ความเหมาะสมการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ	การใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อจัดทำแผนที่
1.6 นักสำรวจดิน กลุ่มนโยบายและวางแผนใช้ที่ดิน	สามารถวิเคราะห์ สำรวจและจำแนกดิน จัดทำหน่วยที่ดิน และใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อจัดทำแผนที่	การใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อจัดทำแผนที่
1.7 เศรษฐกร กลุ่มนโยบายและวางแผนใช้ที่ดิน และ กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การประเมินผล และจัดทำแบบสอบถาม	การใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การประเมินผล
2. กองแผนงาน 2.1 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มแผนงาน	จัดทำข้อเสนอโครงการและงบประมาณโครงการฯ แผนเป้าหมายการดำเนินงาน และแจ้งเป้าหมายให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการตามแผนและงบประมาณที่ได้รับให้เกิดประสิทธิภาพ	การเขียนข้อเสนอโครงการและงบประมาณ
2.2 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มติดตามและประเมินผล	ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและงบประมาณที่จัดสรรตามสำนักงบประมาณอนุมัติ ตลอดจนสามารถประเมินผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ	การประเมินผลโครงการให้มีประสิทธิภาพ
3. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3.1 นักวิชาการคอมพิวเตอร์	จัดวางฐานข้อมูล/นำเข้าฐานข้อมูล Agri-Map จากกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน เข้าสู่ระบบเครือข่ายเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน ปรับปรุงระบบการนำเข้าข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านระบบคอมพิวเตอร์ ด้านสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สมรรถนะที่จำเป็น	การฝึกอบรม/พัฒนาที่จำเป็น
3.2 นักวิชาการแผนที่ภาพถ่าย	ใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พัฒนา/ปรับปรุงระบบและคู่มือการใช้งานสำหรับบันทึกข้อมูลโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านระบบคอมพิวเตอร์ ด้านสารสนเทศทางภูมิศาสตร์การพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมฯ
4. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4.1 คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1	กำหนดหลักวิชาการของรายงานระดับพื้นที่ ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	
4.2 นักวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์ดิน	วิเคราะห์ และตรวจสอบสมบัติทางกายภาพดิน สมบัติทางเคมีของดิน ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	
4.3 นักวิชาการเกษตร กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	วิเคราะห์ความหลากหลายของพืชและสัตว์ ในพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	การเก็บตัวอย่างโดยใช้เครื่องมืออย่างง่ายด้วยเทคนิค Biofunctool
4.4 นักสำรวจดิน นักวิชาการเกษตร เศรษฐกิจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลดิน ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม พร้อมจัดทำรายงานระดับพื้นที่ ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	
5. สถานีพัฒนาที่ดิน 5.1 นักวิชาการเกษตร เจ้าพนักงาน การเกษตร	จัดเก็บตัวอย่างดิน จัดเก็บข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ก่อนและหลังดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมบันทึกข้อมูลในไฟล์ตามที่กำหนด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลดินและข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมเบื้องต้น พร้อมจัดทำรายงานส่ง สพข.	การใช้งานระบบ Agri-Map Online

12. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ Zoning by Agri-Map ในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้ใช้ Agri-Map เป็นเครื่องมือในการแบ่งเขตการใช้ที่ดินอย่างชัดเจน แต่มีการนำ Agri-Map มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมและส่งเสริมการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยมีข้อบังคับ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับ Zoning by Agri-Map ดังนี้

12.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

12.2 พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม: กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร

12.3 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตร

13. ระบบติดตามประเมินผล

13.1 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ติดตามผลการดำเนินงานรายแปลง ผ่านระบบโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

13.2 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ร่วมกับกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ติดตามการจัดทำรายงานการดำเนินงานในพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ภายในเดือนสิงหาคม

13.3 คณะทำงานโครงการ Zoning by Agri-Map ระดับกรมฯ สรุปผลภาพรวมเพื่อจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ และประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้กับกรมฯ และกระทรวงฯ หลังสิ้นสุดโครงการฯ

14. ภาคผนวก

14.1 ภาคผนวก ก เอกสารวิธีการปฏิบัติงาน Work Instruction (WI)

14.2 ภาคผนวก ข คู่มือที่เกี่ยวข้อง

14.3 ภาคผนวก ค เอกสารหรือแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ก
เอกสารวิธีการปฏิบัติงาน
Work Instruction (WI)

เอกสารวิธีการปฏิบัติงาน Work Instruction (WI)

ชื่อเอกสาร	การติดตามและประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	
รหัสเอกสาร	(WI - CPI_008_003 - Rev.00)	
จำนวนหน้าทั้งหมด	10 หน้า	
จัดทำโดย	 ลายมือชื่อผู้จัดทำ (นางสาววรรณุช อิงค์โรจน์ฤทธิ์)	ตำแหน่ง : เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

รายละเอียดการแก้ไขเอกสาร

วันที่ บังคับใช้	แก้ไข ครั้งที่	หน้าที่	รายละเอียด	ผู้แก้ไข
กันยายน 2568	00	-	ออกเอกสาร ครั้งแรก	-

การปฏิบัติงานและเอกสารสนับสนุน (Work Instruction & Supporting document)

วิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction) เรื่อง การติดตามและประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม		
ภาพรวมการปฏิบัติงาน:		
ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	1.1 คัดเลือกเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงจากการปลูกข้าวเป็นทำเกษตรผสมผสานเป็นลำดับแรก 1.2 คัดเลือกเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงจากการปลูกข้าวเป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าการปลูกข้าวเป็นลำดับถัดมา 1.3 การสุ่มตัวอย่างเกษตรกรตามข้อ 1.1 โดยจะจัดเก็บข้อมูลที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ของเกษตรกรทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ สพด. รายงานให้กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กนผ. หรือตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร หากจำนวนตัวอย่างไม่เพียงพอให้สุ่มตัวอย่างตามข้อ 1.2 เพิ่มเติม	
2. จัดทำข้อมูลการปฏิบัติงานภาคสนาม เช่น จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง พื้นที่ปรับเปลี่ยน กิจกรรมการผลิตเพื่อปรับเปลี่ยน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล เป็นต้น	2.1 จัดทำข้อมูลเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง รายชื่อ จำนวน พื้นที่ปรับเปลี่ยน กิจกรรมการผลิตเพื่อปรับเปลี่ยน โดยมีจำนวนตามข้อ 1.3 2.2 จัดเตรียมแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามของกลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตรที่ผ่านการตรวจและเห็นชอบให้ใช้แบบสอบถามจากที่ประชุมกลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตรและผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของโครงการ	แบบสอบถามข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม https://shorturl.asia/LFRI2

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	2.3 จัดประชุมทีมงานสำรวจเก็บข้อมูลเพื่อให้ทราบจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการฯ รายชื่อ พื้นที่ดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ชักซ้อมการสัมภาษณ์เกษตรกร กำหนดช่วงเวลาการสำรวจข้อมูล และแบ่งงานการสำรวจเก็บข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลเกษตรกรที่เข้าโครงการฯ ที่ สพด. รายงานให้กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กนผ. 2.4 กำหนดรหัสของคำตอบในแบบสอบถามให้ครบทุกข้อเพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลในโปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์ เช่น -เพศ กำหนดรหัส 1 แทนเพศชาย กำหนดรหัส 2 แทนเพศหญิง -การศึกษา, หนังสือสำคัญในที่ดิน กำหนดรหัสตัวเลขตามตัวเลือกย่อยในแบบสอบถาม -การเป็นหมอดินอาสา กำหนดรหัส 0 แทนไม่เป็น กำหนดรหัส 1 แทนเป็น -การกู้ยืมเงิน กำหนดรหัส 0 แทนไม่มี กำหนดรหัส 1 แทนมี 2.5 จัดทำตารางบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม Excel หรือโปรแกรมสถิติ เช่น SPSS, STATA, Jamovi, PH-Stat, InvoStat, PSPP เป็นต้น	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
3. สํารวจหรือรวบรวมข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม	3.1 กำหนดช่วงเวลาสำรวจข้อมูลเกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ในปีงบประมาณปัจจุบัน ภายในเดือนธันวาคม และสำรวจข้อมูลเกษตรกรหลังเข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณปัจจุบันภายในเดือนเมษายน เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามและประเมินผลครั้งที่ 1 3.2 กำหนดเวลาจัดเก็บข้อมูลหลังดำเนินการปรับเปลี่ยนไปแล้ว 2 ปี และ 5 ปี เป็นการติดตามและประเมินผลครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่โดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์หรือตามที่กรมฯ กำหนด 3.3 วางแผนการเก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยการประสานกับเกษตรกรเพื่อนัดหมายวันและเวลาลงพื้นที่เก็บข้อมูลและถ่ายภาพแปลงเกษตรกรรมที่เข้าโครงการฯ วางแผนการใช้รถยนต์ราชการ การขอไปราชการ การขอใช้รถยนต์ราชการ กำหนดทีมงานที่จะช่วยเกษตรกรในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ 3.4 สํารวจและรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตามข้อ 2.2 สำหรับการติดตามและประเมินผลครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลเกษตรกรรายเดิมตามข้อ 2.1	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	3.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถาม หากมีสัมภาษณ์ข้อใดให้ทำการสัมภาษณ์ทันทีก่อนเดินทางออกจากจุดนัดหมายกับเกษตรกร	
4. วิเคราะห์และประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม	4.1 กำหนดเลขที่ของชุดแบบสอบถามหรือรหัสชุดแบบสอบถาม ให้กำหนดรหัสชุดแบบสอบถามเป็นตัวเลขสามหลัก เช่น 001, 002, 003, ... เรียงลำดับ จนครบตามจำนวนตามข้อ 1.3 โดยให้เกษตรกรที่อยู่ในตำบลเดียวกันมีเลขลำดับเรียงกัน เพื่อให้ง่ายต่อการอ้างอิงและติดตามผลการตอบแบบสอบถาม 4.2 บันทึกข้อมูลของแบบสอบถามลงในตารางบันทึกข้อมูลตามข้อ 2.5 พร้อมทั้งตรวจสอบการบันทึกข้อมูลว่าบันทึกถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ 4.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) แสดงผลเป็น ค่าความถี่ (Frequency) และหรือค่าร้อยละ (Percentage) และหรือค่าเฉลี่ย (Mean) แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้	คู่มือการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม https://shorturl.asia/U0wnj

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร การถือครองที่ดินของเกษตรกร ภาวะหนี้สินและการกู้ยืมเงินเพื่อการเกษตร สถานภาพด้านการเงินของครัวเรือน สถานภาพด้านแรงงานของครัวเรือนเกษตรกร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage) 4.3.2 การวิเคราะห์สภาพการผลิตและการกระจายผลผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิต กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน ทักษะคติของเกษตรกร ความพึงพอใจของเกษตรกร ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลมาเป็นค่าเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ หรือพื้นที่ 1 ไร่ ได้แก่ (1) สภาพการผลิตและการกระจายผลผลิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage) (2) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ต้นทุนรวมทั้งหมด (Total Cost) ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) และต้นทุนคงที่ (Fix Cost) ซึ่งต้นทุนรวมทั้งหมด (Total Cost) เป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต โดยรวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด (Total Variable Cost) และต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fix Cost) โดยมีวิธีการคำนวณต้นทุนรวมทั้งหมด ดังนี้	 คู่มือการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กันยายน 2568

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	ต้นทุนรวมทั้งหมด = ต้นทุนผันแปรทั้งหมด + ต้นทุนคงที่ทั้งหมด $TC = TFC + TVC$ โดยที่ TC คือ ต้นทุนรวม TFC คือ ต้นทุนคงที่รวม TVC คือ ต้นทุนผันแปรรวม (3) การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุน มีวิธีการคำนวณ ดังนี้ $\text{ผลตอบแทนการลงทุน} = \frac{\text{ผลต่างระหว่างมูลค่าผลผลิตที่ได้ทั้งหมดกับต้นทุนทั้งหมด}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}}$ (4) การวิเคราะห์ความคุ้มค่า (ความเป็นไปได้) ทางเศรษฐศาสตร์เป็นการวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis) หมายถึง ขบวนการที่ถูกนำมาใช้ในการกำหนดหรือวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ของการลงทุนในโครงการหนึ่งหรือเพื่อใช้เปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรระหว่าง โครงการลงทุนที่มีโอกาสเลือกตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ใช้หลักการวิเคราะห์ คือ อัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุนทั้งหมด (Benefit-cost Ratio: B/C Ratio) เป็นเกณฑ์วัดประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) และเปรียบเทียบ	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	ผลได้หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการการลงทุนว่า เป็นสัดส่วนเท่าไร เมื่อเทียบกับเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการลงทุน กล่าวคือเป็นการเปรียบเทียบมูลค่าของผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตพืชกับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทั้งหมด ขนาดของ B/C Ratio ที่ได้ อาจจะมีค่าเท่ากับ 1 มากกว่า 1 หรือน้อยกว่า 1 ก็ได้ ค่าที่ได้แสดงถึงประสิทธิภาพของทุนที่ใช้ กล่าวคือ B/C Ratio ถ้ามีค่ามากกว่า 1 จึงจะคุ้มค่ากับการลงทุน หาก B/C Ratio เท่ากับ 1 คือ คุ้มทุน และไม่ควรลงทุนเมื่อ B/C Ratio มีค่าน้อยกว่า 1 $B/C \text{ Ratio} = PVB/PVC$ โดยที่ B/C Ratio = อัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุนทั้งหมด PVB = มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน PVC = มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนทั้งหมด (5) การประเมินผลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ โดยการอธิบายเปรียบเทียบเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการว่ามีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจำนวนกี่ราย และมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจำนวนเท่าไร และคิดเป็นร้อยละเท่าไร โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)	

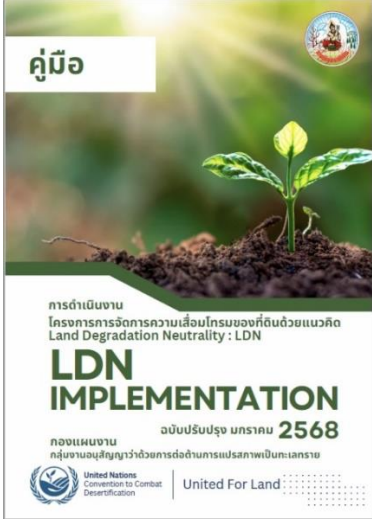
ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ																						
	(6) การวิเคราะห์ทัศนคติและความพึงพอใจ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยการวิเคราะห์ทัศนคติและความพึงพอใจของเกษตรกร ได้ให้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ <table><tr><td>มากที่สุด</td><td>ให้คะแนน 5 คะแนน</td></tr><tr><td>มาก</td><td>ให้คะแนน 4 คะแนน</td></tr><tr><td>ปานกลาง</td><td>ให้คะแนน 3 คะแนน</td></tr><tr><td>น้อย</td><td>ให้คะแนน 2 คะแนน</td></tr><tr><td>น้อยที่สุด</td><td>ให้คะแนน 1 คะแนน</td></tr></table> จากนั้นนำค่าคะแนนทัศนคติและความพึงพอใจไปวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการประเมิน ดังนี้ <table><tr><td>ค่าเฉลี่ย</td><td>ความหมาย</td></tr><tr><td>4.21 – 5.00</td><td>ความคิดเห็นและพึงพอใจมากที่สุด</td></tr><tr><td>3.41 – 4.20</td><td>ความคิดเห็นและพึงพอใจมาก</td></tr><tr><td>2.61 – 3.40</td><td>ความคิดเห็นและพึงพอใจปานกลาง</td></tr><tr><td>1.81 – 2.60</td><td>ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อย</td></tr><tr><td>1.00 – 1.80</td><td>ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อยที่สุด</td></tr></table> 4.4 ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้สูตรหรือคำสั่งในการวิเคราะห์ประมวลข้อมูล	มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน	มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน	ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน	น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	4.21 – 5.00	ความคิดเห็นและพึงพอใจมากที่สุด	3.41 – 4.20	ความคิดเห็นและพึงพอใจมาก	2.61 – 3.40	ความคิดเห็นและพึงพอใจปานกลาง	1.81 – 2.60	ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อย	1.00 – 1.80	ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อยที่สุด	
มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน																							
มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน																							
ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน																							
น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน																							
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน																							
ค่าเฉลี่ย	ความหมาย																							
4.21 – 5.00	ความคิดเห็นและพึงพอใจมากที่สุด																							
3.41 – 4.20	ความคิดเห็นและพึงพอใจมาก																							
2.61 – 3.40	ความคิดเห็นและพึงพอใจปานกลาง																							
1.81 – 2.60	ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อย																							
1.00 – 1.80	ความคิดเห็นและพึงพอใจน้อยที่สุด																							

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	4.5 กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลให้แล้วเสร็จของการติดตามและประเมินผลโครงการฯ ภายในวันที่ 10 พฤษภาคม	
5. จัดทำข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	5.1 จัดทำข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐกิจตามร่างรายงานการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม 5.2 ตรวจสอบความถูกต้องของการจัดทำข้อมูล โดยให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน สพด. หรือ สพข. อ่านตรวจทานคำถูกคำผิด การเว้นวรรค ขนาดตัวอักษร ความถูกต้องของตัวเลข 5.3 แก้ไขเล่มรายงานให้ถูกต้องและครบถ้วน 5.4 จัดทำหน้าปกรายงานให้มีภาพสอดคล้องกับผลงานของโครงการในพื้นที่ 5.5 ส่งเล่มรายงานให้คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1 สพข. เพื่อพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาการ ภายในวันที่ 20 มิถุนายน หรือปรับเปลี่ยนตามที่กรมฯ กำหนด	ร่างรายงานการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม https://shorturl.asia/Uek6A
6. การจัดส่งข้อมูลและรายงานให้กรมพัฒนาที่ดิน	จัดส่งข้อมูลและรายงานให้คณะทำงาน โดยส่งผ่าน Google Drive ของแต่ละ สพด. ในรูปแบบไฟล์ pdf ภายในวันที่ 30 มิถุนายน	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
7. การตรวจรายงาน	คณะทำงานระดับกรมฯ ตรวจสอบคุณภาพของรายงาน หากมีการแก้ไขทำการส่งกลับให้ สพข. เพื่อแก้ไข ภายในวันที่ 20 กรกฎาคม และหากผ่านการพิจารณาทำการเสนอกรมฯ ทราบต่อไป ภายในวันที่ 10 สิงหาคม	
8. การจัดทำรายงานสรุปผลเป็นภาพรวมระดับกรมฯ เพื่อรายงานผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัด คำรับรองการปฏิบัติราชการ และประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้กับกรมฯ และกระทรวงฯ	8.1 รายงานข้อมูลและฐานข้อมูล (shapefile) เชิงพื้นที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ให้แก่คณะทำงานเพื่อส่งให้กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กนผ. ปรับปรุงในฐานข้อมูลการใช้ที่ดิน ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 8.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนระดับสำนัก/กอง ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่งกองแผนงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 8.3 การจัดทำรายงานสรุปผลเชิงนโยบาย โดย กผง. ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการ ภายในเดือนกันยายน 8.4 การปรับปรุงกระบวนการวิเคราะห์ PDCA ดำเนินการหลังสิ้นสุดโครงการฯ	

วิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction) เรื่อง (WI 2) การวิเคราะห์ข้อมูล		
ภาพรวมการปฏิบัติงาน: การวิเคราะห์ข้อมูลดิน		
ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
1. การวิเคราะห์ข้อมูลดิน	1.1 สมบัติดินทางกายภาพ ได้แก่ ความหนาแน่นดิน และความชื้นดิน โดยส่งห้องปฏิบัติการ กลุ่มวิเคราะห์ดิน สพข.	1. ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.. 2567 - คู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2567 ลิงค์ดาวน์โหลด https://www.ddd.go.th/hotbox/?gp=3

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	1.2 สมบัติดินทางเคมี ได้แก่ ความเป็นกรดเป็นด่าง (Soil pH) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด (N) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์(P) และ โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (K) โดยใช้ LDD test kits ดำเนินการโดย สพด. ค่าการนำไฟฟ้า (EC) ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM) ดำเนินการโดย กลุ่มวิเคราะห์ดิน สพข.	2. ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานการวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดิน พ.ศ. 2563 - คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการวิเคราะห์ตรวจสอบดินทางเคมี กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2553 ลิงค์ดาวน์โหลด https://www.ddd.go.th/hotbox/?gp=3 - คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานของประเทศไทย ลิงค์ดาวน์โหลด https://drive.google.com/drive/folders/1XRUsk8w-TuT8jc1rMgLoQPbw5q99hemT

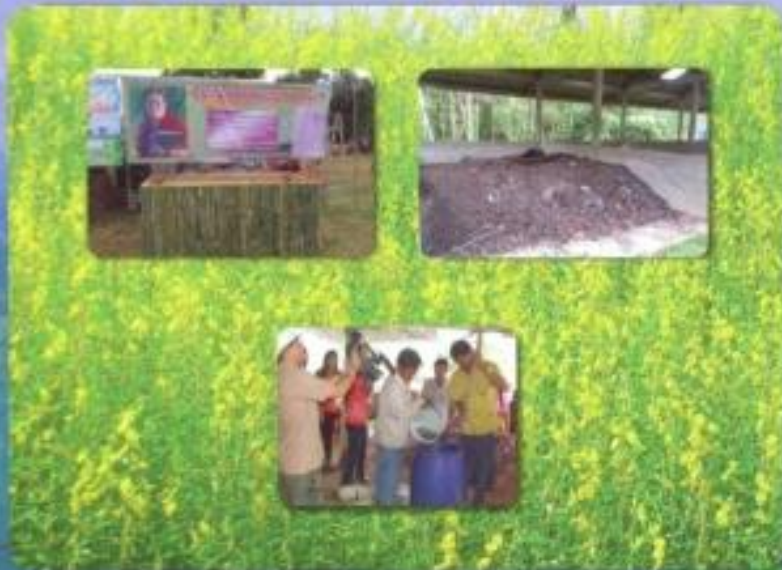
ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพประกอบ
	1.3 สมบัติดินทางชีวภาพ ได้แก่ ความหลากหลายของพืชและสัตว์ ตามคู่มือของ กทช. กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการโดยกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สพข.	3. ปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินงานโครงการการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินด้วยแนวคิด Land Degradation Neutrality : LDN - คู่มือขั้นตอนและวิธีการเก็บตัวอย่างดินในการสำรวจและศึกษากิจกรรมความหลากหลายทางชีวภาพของดิน ภายใต้โครงการ LDN กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2568 ลิงค์ดาวน์โหลด https://drive.google.com/drive/mobile/folders/1kuZm4hX0m-lIAQzOziKBGoj8NXVXoEss?usp=sharing

ภาคผนวก ข
คู่มือที่เกี่ยวข้อง

คู่มือการพัฒนาที่ดิน

ห้องสมุดกรมพัฒนาที่ดิน

สำหรับหมวดดินอาสาและเกษตรกร

จัดทำโดย
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พฤษภาคม 2558
ISBN 978-616-358-037-5

แนวทางการตรวจราชการตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน

INTERNAL PERFORMANCE AGREEMENT : IPA

เชิงผลสัมฤทธิ์ของกรมพัฒนาที่ดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กลุ่มพัฒนาระบบมาตรฐานงาน
กองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน

คู่มือ

การดำเนินงาน

โครงการการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินด้วยแนวคิด
Land Degradation Neutrality : LDN

LDN IMPLEMENTATION

ฉบับปรับปรุง มกราคม 2568

กองแผนงาน

กลุ่มงานอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

United Nations
Convention to Combat
Desertification

United For Land

คู่มือการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม
ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม

กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน 2568

ภาคผนวก ค
เอกสารหรือแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเก็บตัวอย่างดิน เพื่อการวิเคราะห์

เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น

พื้นที่ในการเก็บตัวอย่างดิน

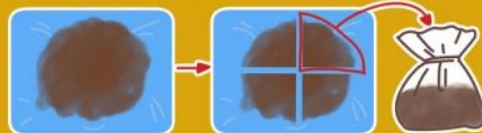
1. ควรเก็บหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว หรือก่อนเตรียมดินปลูกพืชครั้งต่อไป
2. ขนาดของแปลงที่จะเก็บตัวอย่างดิน ไม่จำกัดขนาดแน่นอน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของพื้นที่ ชนิดพืชที่ปลูก และการจัดการดิน
3. พื้นที่เก็บตัวอย่างโดยเฉลี่ยประมาณ 25 ไร่/ตัวอย่าง ควรเป็นพืชชนิดเดียวกัน และมีการจัดการดินใกล้เคียงกัน

วิธีเก็บตัวอย่างดิน

พืชไร่ นาข้าว พืชไร่ สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจายทั่วแปลง ๆ ละ 15-20 จุด	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวดินออกก่อน แนวตั้งประมาณ 15 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 15 ซม. 2-3 ซม.
ไม้ผล ไม้ยืนต้น สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจาย 4 จุดโดยรอบบริเวณทรงพุ่ม	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวดินออกก่อน แนวตั้งประมาณ 30 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 30 ซม. 2-3 ซม.

การเตรียมตัวอย่างดินก่อนส่งวิเคราะห์

1. ดินที่เก็บมารวมกันถือว่าเป็นตัวอย่างดินที่เป็นตัวแทนของที่ดินแปลงนั้น ถ้าดินมีความชื้นจะต้องทำให้แห้ง โดยเทดินลงบนแผ่นผ้าพลาสติก เคลื่อนย้ายสิ่งไว้ในที่ร่มจนแห้ง (ห้ามตากแดด) หากดินก้อนใหญ่ให้ย่อยจนมีขนาดเล็กพอประมาณ
2. นำตัวอย่างดิน ข้อ 1 มาแบ่งเกลี่ยตัวอย่างดิน โดยแบ่งเป็นรูปวงกลมแล้วแบ่งออกเป็น 4 ส่วนเท่ากัน เก็บดินมา เพียง 1 ส่วน หนักประมาณครึ่งกิโลกรัม ใส่ในถุงพลาสติกที่สะอาด พร้อมบันทึกรายละเอียดของตัวอย่าง ดินให้เรียบร้อย

ส่งดินไปวิเคราะห์

สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
กลุ่มวิเคราะห์ดิน สพข. 1-12 เมื่อตัวอย่างดินวิเคราะห์เสร็จแล้ว จะส่งผลวิเคราะห์พร้อมคำแนะนำวิธีการแก้ไขปรับปรุงดิน และการใช้ปุ๋ยให้ตรงกับพืชที่ต้องการปลูก

กรมพัฒนาที่ดิน กลุ่มมาตรฐานและพัฒนาระบบการวิเคราะห์ดิน
สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2003/61 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 02-941-2784 สายด่วน 1760 ต่อ 3120

บทที่ 6

การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์และการแปลผล

การบันทึกรายละเอียดแบบฟอร์มตัวอย่างดินและแบบฟอร์มส่งตัวอย่างดิน

1) กรอกรายละเอียดแบบฟอร์มใบบันทึกตัวอย่างดินในตัวอย่างดินให้ถูกต้อง

ใบบันทึกตัวอย่างดิน

ตัวอย่างดินที่.....
รหัสตัวอย่างดิน.....
ชั้นความลึก.....(ซม.)
สถานที่เก็บ.....

2) กรอกรายละเอียดแบบฟอร์มใบบันทึกรายละเอียดส่งตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ดิน เพื่อให้ผู้วิเคราะห์ดินทราบสถานที่เก็บตัวอย่างดิน การใช้ที่ดินและประวัติการจัดการดิน สำหรับประกอบคำแนะนำภายหลังทราบผลการวิเคราะห์ดิน

ใบบันทึกรายละเอียดส่งตัวอย่างดิน

1. ชื่อผู้ส่งตัวอย่าง.....
ที่อยู่เลขที่.....หมู่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
2. ตัวอย่างดินที่.....รหัสตัวอย่าง.....
สถานที่เก็บตัวอย่าง หมู่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ไร่
จุดพิกัดที่เก็บตัวอย่างดิน.....
ลักษณะของพื้นที่.....ที่ราบ.....
ที่ลาดเท.....ที่สูงๆ ต่ำๆ.....ที่ภูเขา.....
เก็บตัวอย่างเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ชั้นความลึกของดินที่เก็บ.....(0-15 ซม.).....(15-30 ซม.)
เนื้อดิน/สีดินที่ความลึก 0-15 ซม.
เนื้อดิน/สีดินที่ความลึก 15-30 ซม.
สภาพพื้นที่.....ความลาดชัน.....เปอร์เซ็นต์
การระบายน้ำของดิน : ดินบน ดินล่าง
การท่วมขังของน้ำ (ระดับความลึก ระยะเวลา ความบ่อยครั้ง)
ความสูงจากระดับน้ำทะเล เมตร
3. เคยปลูกพืช.....ผลผลิตต่อไร่.....
ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร.....อัตรา.....
ใส่ปุ๋ยอินทรีย์.....อัตรา.....
ใส่ปุ๋ยครั้งสุดท้ายเมื่อ เดือน.....พ.ศ.....
ชนิดปุ๋ย.....อัตรา.....
ใส่วัสดุอื่น.....อัตรา.....
ปัญหาที่เกิด.....
พืชที่ต้องการจะปลูก.....
ปัญหานำเพื่อการเกษตร.....
4. ปัญหาเฉพาะที่ต้องการคำแนะนำ.....
5. ชื่อเจ้าของที่ดิน (ถ้าทราบ).....

ตัวอย่างที่.....
หน่วยที่ดินที่.....
ระดับความเหมาะสม.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร
ที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน

ชื่อเกษตรกร (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล..... เบอร์โทร.....
หมู่ที่.....บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
วันที่สัมภาษณ์.....ผู้สัมภาษณ์..... เบอร์โทร.....

โซน () 47 () 48 พิกัดแปลง X..... Y.....

ขนาดพื้นที่เข้าร่วมโครงการไร่

ลักษณะพื้นที่ () 1. ลุ่ม () 2. ดอน

พืชเดิม ข้าว ปลูก () 1 ครั้งต่อปี () ปลูก 2 ครั้งต่อปี () ปลูก 3 ครั้งต่อปี

พืชที่ปรับเปลี่ยน () พืช (ระบุ).....

() ประมง (ระบุ).....

() ปศุสัตว์ (ระบุ).....

() อื่น ๆ (ระบุ) จิ้งหรีด กบ หนูน้า ไล่เดือน.....

การเกษตรที่ปรับเปลี่ยนหลังเข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรรม	จำนวนพื้นที่ (งาน/ไร่)	จำนวนหน่วย (ตัน/ตัว)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง

1.2 อายุ..... ปี

1.3 การศึกษา () 1. ไม่รู้หนังสือ () 2. อ่านออกเขียนได้ (โดยไม่ได้เรียนหนังสือ)

() 3. ประถมศึกษา () 4. มัธยมศึกษาตอนต้น

() 5. มัธยมศึกษาตอนปลาย () 6. ปวช.

() 7. ปวท. () 8. ปวส.

() 9.ปริญญาตรี () 10. สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 ท่านเป็นหมอดินอาสาหรือไม่ () 1. ไม่เป็น () 2. เป็น

1.5 พื้นที่เกษตรเดิมทั้งหมดที่ใช้เพาะปลูกข้าวไร่

1.6 หนังสือสำคัญในที่ดิน () 1. โฉนด.....ไร่ () 2. ส.ท.ก.ไร่

(เฉพาะพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ) () 3. ส.ป.ก.4-01.....ไร่ () 4. น.ส.3ก.ไร่

() 5. ส.ค.1.....ไร่ () 6. น.ส.3.....ไร่

() 7. อื่น ๆ (ระบุ)ไร่

ส่วนที่ 2 เศรษฐกิจและสังคม

- 2.1 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน.....บาทต่อเดือน
- 2.2 รายได้ของครัวเรือนเกษตรที่เข้าร่วมโครงการ
 () 1. ในการเกษตร จำนวน.....บาทต่อปี
 () 2. นอกการเกษตร จำนวน.....บาทต่อปี (เงินเดือน หรือเงินรับจ้างอื่น ๆ)
- 2.3 การกู้ยืมเงิน (เฉพาะที่ลงทุนในโครงการนี้เท่านั้น)
 () 1. ไม่มี
 () 2. มี จำนวนเงิน.....บาท กู้จากที่ไหน..... ดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี
- 2.4 สมาชิกและแรงงานเกษตรในครัวเรือน
 ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน จำนวนแรงงานที่ทำการเกษตร.....คน
 หลังเข้าร่วมโครงการ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน จำนวนแรงงานที่ทำการเกษตร.....คน

ส่วนที่ 3 การพัฒนาการทำเกษตรกรรม

- 3.1 กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน เฉพาะที่ได้รับในโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ () 1.1 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1
 () 1.2 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 2
 () 1.3 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3
 () 2. ปักจัดการผลิต () 2.1 ปุ๋ยหมัก
 () 2.2 น้ำหมักชีวภาพ
 () 2.3 เมล็ดพันธุ์พืชยุค (ระบุ)
 () 2.4 ไคโลไมท์
 () 2.5 อื่น ๆ (ระบุ)
- 3.2 แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรก่อนเข้าร่วมโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. นาฝน () 2. แหล่งน้ำสาธารณะ (อ่างเก็บน้ำหรือสระน้ำที่หน่วยงานรัฐหรือเอกชนสร้างให้เพื่อใช้ในการเกษตร)
 () 3. แหล่งน้ำธรรมชาติ (ห้วย หนอง คลอง บึง) () 4. น้ำชลประทาน
 () 5. น้ำบาดาล () 6. สระน้ำในไร่นา () 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 3.3 การใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูก
 ก่อนเข้าร่วมโครงการ () 1. ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว () 2. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว () 3. ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
 หลังเข้าร่วมโครงการ () 1. ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว () 2. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว () 3. ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- 3.4 การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน
 ก่อนเข้าร่วมโครงการ () 1. ไม่มีการใช้ () 2. มีการใช้ (ระบุ).....
 หลังเข้าร่วมโครงการ () 1. ไม่มีการใช้ () 2. มีการใช้ (ระบุ).....
- 3.5 ในช่วงสองปีมานี้ (ปีพ.ศ.25XX-25XX) เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาการทำเกษตรกรรมหรือไม่
 () 1. ไม่เคยรับการอบรม () 2. เคยรับการอบรม จาก.....
- 3.6 จากข้อ 3.6 อบรมเรื่องอะไร.....จำนวน.....ครั้ง
- 3.7 ในช่วงสองปีมานี้ (ปีพ.ศ.25XX-25XX) ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดินและน้ำจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินหรือไม่
 () 1. ไม่ได้รับคำแนะนำ () 2. ได้รับคำแนะนำ จำนวน.....ครั้ง

ส่วนที่ 4 ทศนคติของเกษตรกร

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าการวางแผนการใช้พื้นที่เพาะปลูกเป็นสิ่งจำเป็น					
ท่านคิดว่าควรมีการใช้วิธีใหม่ๆที่แตกต่างจากบรรพบุรุษในการทำเกษตรกรรม					
ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อให้มีอินทรีย์วัตถุในดินเพิ่มขึ้น					
ท่านคิดว่าการใช้ปุ๋ยเคมีปริมาณมากจะทำให้ได้ผลผลิตเกษตรมากขึ้น					
ท่านมีความคิดที่จะเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์					

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจของเกษตรกร

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวม					
ความพึงพอใจของการดำเนินกิจกรรมการปรับเปลี่ยนในพื้นที่					
ความพึงพอใจของคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น					
ความพึงพอใจในรายได้ที่เกิดจากการทำเกษตรก่อนเข้าโครงการฯ					
ความพึงพอใจในรายได้ที่เกิดจากการทำเกษตรหลังเข้าโครงการฯ					
ความพึงพอใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ					
ความพึงพอใจด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน					

ท่านได้นำความรู้เกี่ยวกับโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมไปแนะนำเกษตรกรรายอื่นหรือไม่

() แนะนำ () ไม่แนะนำ เนื่องจาก.....

ส่วนที่ 6 ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการ

6.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการ

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....

ส่วนที่ 7 ข้อมูลการปรับเปลี่ยน (ต้นทุนและผลตอบแทน) ชื่อเกษตรกร

รายการ	พืชเดิม		พืชใหม่/เกษตรกรผสมผสาน													
	ข้าว.....		ข้าว.....		พืช.....		พืช.....		พืช.....		ปลูกสลับ.....		ประมง.....		รวม	
	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)	จำนวน	มูลค่า (บาท)
พื้นที่ปลูก (ไร่)																
จำนวน (ต้น/หัว)																
ผลผลิตที่ได้รับ (กก.)																
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)																
ต้นทุน (บาท)																
- ค่าพันธุ์ (พืช/ปลูกสลับ/ประมง)																
- ค่าปุ๋ย																
ปุ๋ยเคมี																
ปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ																
- ค่ายาปราบศัตรูพืช/โรคพืช/วัชพืช																
- ค่าน้ำมัน/ไฟฟ้า																
- ค่าอาหารสัตว์																
- อื่น ๆ (ระบุ).....																
ค่าแรงงาน (อัตราค่าจ้างรายวัน..... บาท ค่าจ้างไร่.....บาท/ไร่)																
- เครื่องดิน																
- ปลูก																
- ดูแลรักษา (พืช/ปลูกสลับ/ประมง)																
- เก็บเกี่ยว																
การบริหารจัดการผลผลิต	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย	☐ บริโภค/แลกเปลี่ยน ☐ นำไปจำหน่าย

หมายเหตุ: เกษตรกรเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว หมายถึง เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยน
กิจกรรมการผลิตในปี 25XX จากเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3,N) เท่านั้น

สำหรับเกษตรกร

แบบสอบถาม
การตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการในระดับผลลัพธ์ (outcome)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กิจกรรม : พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map

ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (outcome) :

1. ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร
2. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของเกษตรกรที่มีความพึงพอใจต่อโครงการ
4. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต.....สถานีพัฒนาที่ดิน/ศูนย์ศึกษา.....

ค่าพิกัดของพื้นที่ดำเนินการ : N....., E.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร

- 1.1 ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี
 ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
- 1.2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ [1. เกษตรกรทั่วไป [2. หน่อดินอาสา [3. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
- 1.3 อาชีพหลัก.....
- 1.4 อาชีพเสริม [] ไม่มี [] มี (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 การนำความรู้ไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร และการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต ดินทุน

2.1 ท่านได้รับความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการผลิตทางการเกษตรหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นความรู้	ไม่ได้รับ	ได้รับ	การนำความรู้ไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร
1. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปรับระดับพื้นที่นา/ปรับระดับพื้นที่ นาแบบมีคูน้ำ/ชุดคูยกร่อง/บ่อคัก ตะกอนดิน/ทางน้ำเสี่ยงในไร่นา)			[] ไม่ใช่ เพราะ (ระบุ)..... [] ใช่ อย่างไร (ระบุ).....
2. การผลิตและการใช้น้ำหมัก ชีวภาพ			[] ไม่ใช่ เพราะ (ระบุ)..... [] ใช่ อย่างไร (ระบุ).....
3. การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์			[] ไม่ใช่ เพราะ (ระบุ)..... [] ใช่ อย่างไร (ระบุ).....
4. การปรับปรุงดินด้วยปูนเพื่อ การเกษตร (ปูนมาร์ล/โดโลไมต์)			[] ไม่ใช่ เพราะ (ระบุ)..... [] ใช่ อย่างไร (ระบุ).....

- 72 -

ประเด็นความรู้	ไม่ได้รับ	ได้รับ	การนำความรู้ไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร
5. การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด			[] ไม่ใช้ เพราะ (ระบุ)..... [] ใช้ อย่างไร (ระบุ).....

2.2 การเปลี่ยนแปลงของผลผลิต ต้นทุน ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

1) ผลผลิต ต้นทุนการผลิตก่อนเข้าร่วมโครงการ

แปลง ที่	ชนิดพืช	จำนวนพื้นที่ เพาะปลูก	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	ราคา (บาท/กก.)
1					
2					
3					

2) ผลผลิต ต้นทุนการผลิตหลังเข้าร่วมโครงการ

แปลง ที่	ชนิดพืช	จำนวนพื้นที่ เพาะปลูก	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	ราคา (บาท/กก.)
1					
2					
3					

หมายเหตุ : ชนิดพืชก่อนและหลังไม่เป็นพืชชนิดเดียวกัน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการ

3.1 ท่านมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับใด

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ					
2. การส่งเสริมการปรับปรุงดินด้วยวัสดุปุ๋ยเพื่อการเกษตร					
3. ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงดิน					
4. ส่งเสริมการผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ					
5. ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์					
6. มีรายได้เพิ่มขึ้น					
7. การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่					
8. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ					